

תשובת השד 'גאל אלון':

ל.א.

שאלה 3:

האם בדק אגף העתיקות אם סמכותו המדעית של מר דיין מובטחת, לאור הור"א את סעיף 7 (ב) של הפקודה הנ"ל?

תשובת השד 'גאל אלון':

לאור התשובה לשאלה מס' 2 —
התשובה שלילית.

שאלה 4:

האם קיבל מר דיין היתר לייצא עתי-
קות?
אם כן — מתי?
לגבי אילו עתיקות?
באילו סכומים?

תשובת השד 'גאל אלון':

ל.א.

שאלה 5:

האם קיבל מר דיין רשיון לסחור בעתי-
קות?
אם כן — מתי?

תשובת השד 'גאל אלון':

ל.א.

שאלה 6:

האם האגף מפקח על העתיקות בשטח-
חיס המוחזקים?

תשובת השד 'גאל אלון':

כן — באמצעות קציני-מטה לי-
ארכיאולוגיה, שבמפקדות של-
מפקדיה-אזוריים. כן פורסמו כנו-
שא זה צווים מיוחדים בכל השטח-
חיס המוחזקים.

שאלה 7:

האם הודיע מר דיין לאגף-העתיקות על-
האתרים הארכיאולוגיים שגילה, אם גילה?

תשובת השד 'גאל אלון':

ראת תשובתי לשאלה 1.

שאלה 8:

לאור הפירסום הנ"ל, ותגובת מר דיין
שנתפרסמה בהארץ של יום 1 בדצמבר
1971, בה אישר מר דיין מפי דוברו כי
סחר בעתיקות — האם ערך אגף העתיקות
ביקור בבית דיין, וחקירה מטעמו, לגבי
הטענות דלעיל?

אם נערכה חקירה — מה העלתה ה-
חקירה?

האם נערך רישום כלי-שהוא לגבי ה-
עתיקות (אם בכלל) שבבית דיין, שתצל-
מים שלהן נתפרסמו בגיליון הנ"ל של
העולם הזה?

תשובת השד 'גאל אלון':

אחרי 1 בדצמבר 1971 — ל.א.

היו"ר שלמה רוזן:

שאלה נוספת לחבריה-הכנסת אורי אבנרי.

אורי אבנרי:

כבוד השר, בעדותו במישרה מסר
הד"ר אברהם בירן, כי ביקר באוספו של
מר דיין בפעם הראשונה והאתרונה
ב-1963.

מאז עברו שמונה שנים, ובכללן 4 חצי-
שנים של החזקת השטחים, בהן ערך שר-
הביטחון חפירות נרחבות. חפירה אחת,
באזור, התפרסמה בגלל התאונה שהיתה
שם.

שאלתי: כיצד זה קרה שבמשך שמונה

ערב הקרב על כראמה. אגף-העתיקות לא שמע, כנראה, על
תאונה זו. לפי תשובת יגאל אלון בכנסת, לא הודיע דיין על
שום חפירה בין 1963 ו-1971 — תקופה של שמונה שנים תמימות.
כמו כל חפירותיו של דיין, גם חפירה זו היתה עבירה על החוק.

בחול, שבהן מוצעות עתיקות דיין, הופי-
עו בעתונות בחול. פרטים על כך פורסמו
בהעולם הזה עוד לפני שלוש שנים. יחד
עם תצלומים, ולא יתכן כי הדבר לא הובא
לידיעת אגף העתיקות.

● התשובה לשאלה מס' 8 תמוהה בי-
מייוחד. השר ענה רק כי "אחרי ה-1 בי-
דצמבר 1971" לא נערכה ביקורת בביתו
של דיין. האמת היא שלא נערכה ביקורת
כזאת מעולם, או לכל היותר פעם אחת,
לפני שמונה שנים, כפי שטוען בירן.

● כזומר: גם אחרי הפירסומים
האחרונים של "העולם הזה" ש-
הכילו פרטים מדויקים על הפרות
חוק, לא העז האגף לבקר בביתו
של דיין, לערוך רישום של העתי-
קות הנמצאות שם, ורישום את
השר באדיבות לגבי כל פריט
מניין בא, כאילו חפירות נתגלה,
או מאיזה פותר נרכש.

● טענת השר, בתשובה לשאלה הנוס-
פת, שהוא משרת בתפקיד זה רק שנתיים,
אינה תופסת כלל. ראשית, מפני ששנתיים
היא תקופה ארוכה די והותר לגבי פרשה
כזאת. ושנית, מפני שהשר מדבר בשם
המישרד ואחראי לו, והוא חייב להשיב
על פעולות מישרדו גם בתקופה שכינה בו
שר אחר. התשובה היא, איפוא, התחמי-
קות.

הסיכום: השר מודה בפירוש כי:

● שר-הביטחון הפך את סעיפי פקודת-
העתיקות האוסרות עליו לחפור, לחפש,
לסחור ולייצא עתיקות, ללא רשיון.

● משרד-החינוך ידע זאת מזה שנים
רבות, ולא נקט שום פעולה נגד דיין —
גם בהיותו אורח וגם בהיותו שר החקל-
אות ושר הביטחון.

● המישרד אינו מתכוונן גם
עכשיו להפעיל את החוק כלפי
דיין.

תלונה רשמית

● כדי לא להשאיר כל פתח לשר-
החינוך-והתרבות, שיגר לו אורי אבנרי,
מייד אחרי מתן התשובה, תלונה רשמית.
מזכ"ל שאין משרד-החינוך זקוק
דתזונה, כדי לפעול. עצם הודעתו
של דיין עצמו לאגף העתיקות,
שעסק בחפירה בת-החוקיות, והו-
דעתו בעיתונות שהוא פותר כי
עתיקות, מפסיקות בחולט. אך אם
(המשך בעמוד 18)

תצלום זה לא צולם במחתרת. הוא בוצע
על-ידי צלם השבועון בול, שהנציח את
משה דיין במשך שעה ארוכה, כשהוא חופר באזור — המקום בו
אירעה התאונה כאשר התמוטטה החפירה על דיין בשנת 1968,

לעיני כל

נה, ולכן לא ראיתי צורך לערוך חקירות
ובדיקות ללא תלונה המחיבת זאת.

הודאה מפורשת

עד כאן נוסח השאלתה והתשובה.
כדאי להתעכב עליהן לרגע קט.
מוצנעות בדברי השר כמה הודאות
מרעישות. למשל:

● השר מגנה שדיין הודיע על
ביצוע חפירות, מבלי שקיבל כל
היתר לבצען. כזומר: חפירות
בת-החוקיות בעליל. למרות זאת
לא נקט אגף-העתיקות בכל השנים
האלה שום פעולה נגד דיין.

● ברור כי הודעות דיין כוללות רק
חלק אפסי של חפירותיו. הטענה שייחכן
שהיו "הודעות בעל-פה" היא התחמקות
בלתי-מכובדת מצד ראש האגף, הד"ר
אברהם בירן. אילו הודיע דיין "בעל-פה"
על חפירות בת-החוקיות, והדבר אף לא
נרשם, היה זה מגלה מצב שערורייתי בי-
אגף-העתיקות.

● השר מודה שדיין לא קיבל מעולם
היתר לסחור ולייצא עתיקות. אך לא
ייתכן כי אנשי האגף לא ידעו שעתיקות
מאוססו של דיין מוצעות למכירה בחנו-
יות לתיירים, וכי מודעות על תערוכות

שנים אלה לא ערך משרד-החינוך שום
בדיקה באוספו של מר דיין?

בשנים אלה, לפי תשובתך, לא הודיע
מר דיין על שום חפירה לאגף העתיקות.
ואילו במיקרים שעליהם הודיע לפני כן,
הרי ברור מתשובת כבוד השר שלא היתה
לו סמכות לחפור. שלא קיבל רשיון, שלא
נבדקה גם סמכותו המדעית לחפור.

איך כל זה מתיישב עם ביצוע פקודת
העתיקות מטעם משרד-החינוך-והתרבות?

תשובת השד 'גאל אלון':

לא ברור לי אם זו שאלה נוספת או
נאום.

אמרתי שבינואר 1971 הודיע מר דיין
על תגלית של מערת קברים בנחלה, ש-
עלייד גת. זאת אמרת שגם בתקופת
כהונתו כשר-הביטחון היתה הודעה, נוסף
להערה של מנהל אגף העתיקות, ייתכן
שהיו הודעות בעל-פה, שלא נרשמו.

באשר לשאלה הנוספת, ברצוני להזכיר
לחבריה-הכנסת שבי-15 בדצמבר, כלומר רק
לפני כמה ימים, מלאי שנתיים בלבד לי-
כהונתי כשר-החינוך, ולאחריותי הפרלמנ-
טרית על אגף-העתיקות והמוזיאונים.
בשנתיים אלה לא הובאה לפני כל תלו-

הדיין היומי

מאז החלו גיוויי "העולם הזה" על הפרות-החוק של משה
דיין, דואגים אנשי יחסי-הציבור של דיין להכניס יום-יום תצלום
של גיבורם לעיתונות. תמונות אלה מצולמות כרוכז עלידי אנשי
דיין עצמו, וברור כי רובם משקפים "מאורעות" שאורגנו מראש
אך ורק למטרה זו.

הדיין רשימה של תצלומים של הימים האחרונים:

- יום ו', 10 בדצמבר: דיין נפרד משגריר ליבריה בישראל. (הארץ).
- דיין לוחץ את ידו של שחקן לפני מיטשח-כדורסל (מצריב). דיין בסידרת
הרמטכלים לשעבר (ידיעות אחרונות).
- יום ג', 14 בדצמבר: דיין נפרד משגריר ליבריה (ידיעות אחרונות).
- יום ד', 15 בדצמבר: דיין במאמר על התעשייה האווירית (ידיעות
אחרונות).
- יום ה', 16 בדצמבר: דיין מקבל את פני השבוי אחיקר אייל,
שחזר ממצריים (בכל העיתונות. הארץ שם תמונה של דיין הממתין בעמוד
הראשון, ואת הטייס עצמו בעמוד פנימי).
- יום ב', 20 בדצמבר: דיין במסיבה אצל מנטש (סידרת תצלומים
במצריב).
- יום ג', 21 בדצמבר: דיין בתעלה (בכל העיתונות).
- יום ד', 22 בדצמבר: דיין נואם בירושלים (מצריב).
- יום ו', 24 בדצמבר: דיין מחבק את שכולה לרגל הוצאת ספר יזכור
(בכל העיתונות).